

3.6.4 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristösuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus:

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia terveysturvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Tehtävät:

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysturvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupankäyttöä ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysturvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, kokoontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta. Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäisy. Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisäätöiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteitä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät. Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena jatkaa 1.1.2023 sosiaali- ja terveysturvokunnan nimeämä ympäristöjaosto. Ympäristösuojelun viranomaispalvelut tuotetaan Arktisen Lapin ympäristösuojelun yhteistoiminta-alueelta.

Talous (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TP 2023	TOT% 2023
Toimintatuotot	121	146	145		145	204	140,97 %
Toimintakulut	- 601	- 722	- 770		- 770	- 743	96,51 %
Toimintakate	- 480	- 576	- 625		- 625	- 538	86,19 %

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas		- 87,67	- 75,56

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, aster) näytteet	128	100	161
Eläinlääkintähuollon käynnit	3 463	2 500	3 956
- Hyötyeläimet	3 215		3 661
- Lemmikit	248		295
- Valvontakäynnit		20	25
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+lausunnot ja tarkastukset)	350	300	408

Talousarvion toteutuminen:

Sijaisuudet ja tehtävien uudelleenjärjestelyt aiheuttivat ylimääräisiä henkilöstökuluja eläinlääkintähuollossa, mutta vastaavasti muiden toimialojen sijaisjärjestelyt ja osa-aikaisuudet sekä valtion maksamat korvaukset valtion valvontatehtävistä tasasivat ko. menoja.

Ylimääräisiä menoja aiheutui mm. röntgenlaitteistoista (säteilysuojukset, koulutukset, luvat jne.), muista hankinnoista ja palveluiden ostoista, mutta vastaavasti valvontatuottoja, klinikka- ja laitemaksuja kertyi arveltua enemmän.

Talouden hallinta onnistui yllättävistä muutoksista ja epävarmuudesta huolimatta erittäin hyvin. Tulos ylijäämäinen.

Tavoitteiden toteutuminen:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	1. Asiantunteva, luotettava, tasapuolinen ja joustava viranomaistoiminta	2.1 Sähköisen asioinnin lisääminen. Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen (ILPPA, VIPU jne.) Toimiva yhteistyö, joustavat työtavat, asiakkaiden ohjaus ja neuvonta.	YTH:n ilmoitukset lisääntyneet Ilpan kautta. Viljelijätuet ja riistavahinkolain mukaiset ilmoitukset / hakemukset tulevat lähes 100 % sähköisten palveluiden kautta. Asiakkaiden ohjaus ja neuvonta on toteutettu tarpeiden mukaan. Yhteistyötä lisätty toimijoiden kanssa.
Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	2. Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakoiva ehkäiseminen	2.2 Toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat	Elintarvikevalvontasuunnitelma - toteuma 81,25 %, Terveystieteiden valvontasuunnitelma - toteuma 100 %, Suunnitelmallinen eläinsuojeluvalvonta - toteuma 100 %